

τῶν ἀνεπτυγμένων, νοημόνων, ἀπογεγυμνασμένων, ἀμέσως δυνάμενων νὰ τοποθετηθῶσιν εἰς στελέχη ὡς ὑπαξιωματικοί· ἐν ᾧ ἂν ἀφεθῶσιν ἀγύμναστοι καὶ κατὰ τὴν ἐσχάτην μόνον τὴν τοῦ κινδύνου ὥραν προσκληθῶσιν εἰς ἐπιστρατεῖαν καὶ γυμνασθῶσιν ἐν σπουδῇ μῆνας τινάς, οὐδεμίαν στρατιωτικὴν τέως ἀγωγὴν λαβόντες, οὔτε εἰς μικρὰς πορείας ἐθισθέντες, οὔτε σκληραγωγηθέντες μὲ τὸ πυροβόλον ἐν τῇ χειρὶ, καὶ τὸν σάκκον ἐπ' ὤμων, δηλαδὴ οὔτε κατὰ τὸ σῶμα, οὔτε κατὰ τὴν θέλησιν παιδαγωγηθέντες, θὰ δυνηθῶσιν ἄρα γε καὶ ἂν θέλωσι νὰ πράξωσιν ὡς δεῖ τὸ ὕψιστον τῶν καθηκόντων, καὶ θὰ δυνηθῶσιν νὰ θελήσωσιν ὅσον δεῖ;

Ἐπερὰν πάντος ἐπαίνου θεωροῦμεν λοιπὸν τὴν φιλόπατριν προορατικότητα τοῦ ἀόκνως ὑπὲρ τῆς ἀνακαινίσεως τῆς Παιδείας παρ' ἡμῶν ἐργασζομένου ὑπουργοῦ, ὅστις εἰσήγαγε τὸν εὐεργετικώτατον τοῦτον θεσμόν τῆς τῶν μαθητῶν στρατιωτικῆς ἐκπαίδευσως· συνέδεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ μετ' ἐθνοφελούς ἔργου, δι' ὃ θὰ εὐγνωμονῇ αὐτῶ ἡμέραν τινὰ τὸ ἔθνος· ἄλλ' ἀνάγκη, ὅπως ταχίον συντελεσθῇ τὸ σκοπούμενον, καὶ ἐν τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι νὰ εἰσαχθῶσιν αἱ ἀσκήσεις, καὶ οὕτω ὥρας τινάς τῆς ἐβδομάδος πάντα τὰ γυμνάσια τοῦ Κράτους παρέχωσιν ὅσιν ἀρχαίων ἐφηβείων. Ἐκτός τούτου δὲ ἀναγκαιώτατον νομίζομεν νὰ ἐμπνευσθῇ εἰς τε μαθητὰς καὶ διδασκάλους ἐνθουσιασμός ὑπὲρ τῆς στρατιωτικῆς ἐκπαίδευσως, νὰ ληφθῇ μέριμνα ὅπως πάντες κατανοήσωσι τὴν σπουδαιότητα τοῦ πράγματος, ἰδίως δὲ ἐνίοι καθηγηταί, οἵτινες ἐθελοτυφλοῦντες, ἢ ἀνίκανοι νὰ ἐκτιμῆσωσι τὰ ἐκ τῆς καινοτομίας ταύτης ἀγαθὰ, οὐ μόνον τὸ παράπαν δὲν συντελοῦσιν εἰς εὐδοκίμησιν τοῦ ἐλληνοπρεποῦς θεσμοῦ, ἀλλὰ καὶ ὅση δυνάμει ἀντιπράττουσιν εἰς τὰς γινομένας προσπάθειας πρὸς εἰσαγωγὴν καὶ διάδοσιν αὐτοῦ.

ΤΑ ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΓΡῆΑΣ

Πολλὰς φορές τῆς νύκτες τάγριωπού χειμῶνος, Ἐνῶ μουγκρίζουν ἔξω βοριάς κι' ἀνεμοζάλη, Κ' ἐγὼ σαγρυπνιασμένος, μέσ' ἔς τὸ σκοτάδι μόνος Τὴν κεφαλὴ μου γέρνω ἔς κρῦο προσκεφάλι,

Μοῦ φαίνεται πῶς ἔαφνω ἡ θύρα ἢ κλειδωμένη Δίχως κἀνένα κρότο ἀνοίγει καὶ σαφάει Καὶ μί' ἀσπροφορεμένη, γρήγ' ἡ γυναῖκα μ'παίνει, Ζυγώνει καὶ καθίζει ἔς τοῦ κρεββατιοῦ τὸ πλάι.

Μέσ' ἔς τὸ βαθὺ σκοτάδι δε' φαίνεται ἡ μορφή της Ὁ ἴσκιος της ὁ ἄσπρος σαλεύεται κι' ἀσπρίζει Κι' ἀκούεται μονάχα ἡ σιγανὴ φωνὴ της, Ποῦ χίλια δυὸ λογόκια ἔς ταῦτ' μου ψιθυρίζει.

Πότε μοῦ λέει τραγούδια καὶ πότε παραμύθια, Πότε καμμιά μεγάλη καὶ θλίβερ' ἱστορία... Μὰ ὅ,τι κι' ἂν μου λέη γιὰ σοβάρὰ, γι' ἄστετα. Πάντοτε κρύβουν μέσα ἔς τὸ ψέμμα τὴν ἀλήθεια.

Δράκους, Νεράιδες, Λάμιαι, Γοργόνας, βασιλιάδες, Μάγια, κατάραι, φόνους κ' εὐχαίς καὶ χίλια τόσα... Εἶτε φιλιὰ κι' ἀγάπαις κι' ὀλόμορφαίς κυράδες Ὅθ' μ' ἀραδιάση πάντα μὲ τὴν γλυκεῖά της γλώσσα.

Κ' ἐγὼ τῆς γρηῆς τὰ λόγια τ' ἀκούω σὰ μαγεμμένους. Κι' ἂν εἶν' καλὰ κι' ὠραῖα γελῶ κι' ἀναγαλλιάζω, Μ' ἂν εἶν' ἀγριεμμένα, ζαρῶνων τρομασμένους Καὶ πάντα τὰ θυμοῦμαι, καὶ πάντ' ἀνατριχιάζω.

Ποῖα νᾶνε; τί νὰ θέλη; τῆς νύκτες ποῦ γυρίζει; Πῶς ἔτσι μ'παίνει μέσα ἔς κλειδωμένη θύρα; Καὶ τόσαις ἱστορίαις σοφαίς πῶς τῆς γνωρίζει, Μάγισσα, Στεργίγγα νᾶνε; — ἢ μήπως καμμιά Μοῖρα;

Δὲν ἐννοιωθᾶ τὸ θάρρος ποτὲ νὰ τῇ ῥωτήσω Γιατ' ἐφοβοῦμαι μὴπως ἀνάψω τὴν ὀργή της. Μὰ κάποια μαῦρη νύχτα, χωρὶς νὰ τὸ ζητήσω, Ἀρχίησε καὶ μοῦ εἶπεν ἐκεῖνη μοναχὴ της:

— Ποῖα εἶμαι θεὸς νὰ μάθης; Ποῦθ' ἔρχομαι, ποῦ πάω; Γεννήθηκα, παιδί μου, μαζί μ' αὐτὴ τὴν πλᾶσι, Χιλιάδες χρόνια τώρα τὸν κόσμο τριγυρνᾶω Καὶ θὰ πεθάνω μόνον ὅταν ἡ γῆ χαλάσῃ!

Ἐτοὺς βράχους, ἔς τὰ ποτάμια, μεσ' ἔς τῆς σπηλιάς, Ἐστὰ κάστρα καὶ ἔς τοὺς πύργους γυρνῶ ὅλα μου τὰ [ἔς τὰ δάση, χρόνια.]

Μυριόχρονη ἡ ζωὴ μου ἐκεῖ ἔχει περάση Κ' ἐκεῖ θεὸς νὰ περνήναι αἰώνια, αἰώνια!..

Ἐχω βαρεῖα κατάρα: πάντα νὰ ζῶ κλεισμένη Μέσα ἔς τῆς γῆς τὰ σπλάγγνα, ἔς τὸ κρῦο τὸ σκοτάδι. Ὁλημερὶς νὰ μένω σὰν ζωντανὴ θαμμένη Καὶ μοναχὰ τῆς νύκτες νὰ βγαίνω ἀπὸ τὸν Ἄδη.

Κι' ὅμως ἐγὼ εἶμαι ἰὸν βασιλίσσα τοῦ κόσμου, Ὅλ' οἱ λαοὶ δικοὶ μου, ὅ,τι τοὺς πῶ μ' ἀκούνε, Κι' ἀκόμα κ' οἱ μεγάλοι ποῦ μὲ περιφρονοῦνε Ταπεινωμένοι σκύφουν πολλὰς φορές ἔμπρᾳς μου.

Μὲ τὰ σοφὰ μου λόγια ἔς τὸν κόσμον βασιλεύω Παιδιὰ καὶ νιοὶ καὶ γέροι, ὅλ' εἶν' ὑπῆκοοὶ μου, Κι' ἄλλοί μου ἔς ὅποιον μὲ κἀνῃ κι' ἀγριεύω! Γίνετ' ὀργὴ Κυρίου καὶ Κόλασ' ἡ φωνὴ μου.

Μ' ἀπ' ὅλαις μου τῆς χώρας ἡ πλειὸ ἀγαπημένη, Ἐκεῖ ποῦ ἔς τὰ παλῆὰ μου λαμπραὶς ἡμέραις εἶδα, Ἐκεῖ ποῦ χθὲς ἀκόμα γυρνοῦσα ζοεασμένη, Εἶν' ἡ ἴδική σας χώρα, ἡ ἔμμορφη πατρίδα.

Ἀπὸ τὰ μαῦρα χρόνια ποῦ χάσατε τὴν Πόλι Κ' οἱ Τοῦρκοι τὴν Ἑλλάδα πατήσαν πέρα πέρα Καὶ ἔς τὴν σκλαδιὰ τους γείραν ἀπελπισμένοι ὄλοι, Μόνον ἐγὼ μῆνοῦσα ἐλευθερίας ἡμέρα.

Και τότε εταν δειλιάζη καμμιὰ φορά ἡ ψυχὴ σας, Προφητικὰ σὰς κράζει τὸ ἰδικὸ μου στόμα: Πῶς ζῆ ὁ Κωνσταντῖνος, βαθεῖα κοιμᾷτ' ἀκόμα. Και σὰν θεὸς νὰ ἐμπνήση — ἡ Πόλι εἶνε δική σας!

Ποῖο εἶνε τὸνομά μου; Ἄλλοι μὲ λέν Ἀλήθεια, Ἐκδίκησι, Κατάρτα, — ἡ Στρίγγλα τῆς Ἐρήμου, Ἡ μιά γρηὰ πού ἔερε νὰ λήη παραμύθια. — Τάληθινό μου εἶνε ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ, παιδί μου!

Ἐσώπασε κ' ἐχύθη μιά λάμψι 'ς τὸ κορμί της Κ' ἐφώτισε γιὰ ἴλιγο τὰ ρούχᾶ της σχισμένα, Χλωμὴ κι ἀραχνιασμένη τῆ γέρικη μορφή της. Και τᾶσαρκά της πόδια γυμνά και ἡματωμένα.

Τὴν ἴδια αὐγὴ ἐκεῖνη μὲ μάτια ἀγρυπνησμένα, Ἐνῶ σκορπούσεν ἔξω τὰ χιόνια ὁ βοριάς, Χωρὶς κ' ἐγὼ νὰ θέλω, πῆρα χαρτί και πέννα. Κι ἄρχινησα νὰ γράφω: Τὰ Δόγια τῆς Γρηᾶς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ ἰατρὸς πρὸς τὸν κύριον Μ. γεωγράφον:

— Καὶ πού σὰς πονεῖ, κύριε Μ;

— Εἰς αὐτὸ ἐδῶ τὸ μέρος, ἰατρέ, βορειοδυτικῶς τοῦ ὀμφαλοῦ.

— Μιὰ φορά μόνον ὅτῃ ζωὴ μου ἐρρίφθηκα ὅτ' ὀλαιμὸ τῆς πεθερᾶς μου, ἔλεγε νεόνυμφος τις κύριος, ἦτο σεισμός... κι ἔπεσα κατὰ λάθος.

Ὁ μόλις ἐξαετῆς περίπου Νίκος ἔρχεται τὸ ἑσπέρας εἰς τὸ σπῆτι ἔχων καταλερωμένα τὰ καινουργῆ ἐνδύματά του. Ἡ μητέρα τὸν βλέπει εἰς τοιαύτην κατάστασιν και τὴν παίρνει ὁ θυμός:

— Τώρα νὰ ἰθῆς ἐσύ, κύριε, πὼς θὰ σοῦ τιναῶ ἐγὼ τὰ φορέματά σου, σὲ τέτοια καταστάσι πού μού τὰ ἔφερες!...

Καὶ ὁ Νίκος ὄλως ἀτάραχος:

— Νὰ πάγω, μαμά, νὰ τὰ βγάλω πρῶτα!

Εἶχεν ἀποθάνει ὁ ἀδελφὸς τῆς μικρᾶς Ἄνας μεθ' ὄλους τοὺς ἰατροὺς, τοὺς ὁποίους εἶχον προσκαλέσει πρὸς θεραπείαν του. Ἡ Ἄνα καταλυπημένη λέγει πρὸς τὴν μητέρα της: « Ἀλήθεια, μαμά, πὼς ὅταν ὁ Θεὸς θέλῃ νὰ πάρῃ κανένα ἄνθρωπον 'ς τὸν οὐρανόν, γράφει 'ς τοὺς ἰατροὺς νὰ τοῦ τὸν στείλουν;... »

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ἐὰν εὐχάριστον μᾶς εἶνε νὰ ἀνακαλύπτωμεν ἐλαττώματα, δυνάμεθα ἐρευνῶντες νὰ εὐρωμεν ἐν ἡμῖν αὐτοῖς ἱκανὰ ἵνα μᾶς ἀπασχολήσωσι.

Ἡ φιλαρχία εἶνε τὸ μόνον πάθος, τὸ ὁποῖον δὲν γηράσκει ποτέ.

Ὁ πλοῦτος και ἡ ἀρετὴ εἶνε ὡς δύο βάρη τεθειμένα ἐν τῇ αὐτῇ ζυγαρίᾳ: ἀδύνατον νὰ ἀνέλθῃ τὸ ἐν, χωρὶς συνάμα νὰ κατέλθῃ τὸ ἄλλο.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἀποικίαι τῆς Ἀγγλίας. Ἡ Ἀγγλία κέκτηται ἐπὶ τοῦ παρόντος 53 ἀποικίας, ἐκ τῶν ὁποίων 6 ἐν τῇ Ἰνδικῇ, 7 ἐν Αὐστραλίᾳ, 9 ἐν Ἀφρικῇ, 10 ἐν τῇ βορείῳ Ἀμερικῇ, 18 ἐν ταῖς δυτικαῖς Ἰνδίασι· ἐτι δὲ τὴν ἀγγλικὴν Γουιάναν και ἐν Εὐρώπῃ τὴν Μελίτην και τὸ Γιβραλτάρ. Αἱ 53 ἀποικίαι αὗται ἔχουσιν ἐπιφάνειαν μὲν 20,501,763 τετραγωνικῶν χιλιόμετρον, πληθυσμὸν δὲ 212,951,000 κατοίκων, ἐξ ὧν αἱ Ἰνδίαι μόνον 198,790,853. Αἱ ἀποικίαι αὗται εὐρίσκονται ἐν μεγάλῃ ἀκμῇ, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῆς διηνεκοῦς αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῶν και τῶν οικονομικῶν πόρων. Οὕτω τῶν μὲν Ἰνδιῶν αἱ πρόσσοδοι ἀνῆλθον ἀπὸ 48,534,412 λιρῶν στερλινῶν τῷ 1866 εἰς 73,695,806 λίρας στερλίνας τῷ 1882· τῆς δὲ Αὐστραλίας ἀπὸ 9,504,892 λιρῶν τῷ 1870 εἰς 21,911,015 τῷ 1882.

Ἰαπωνικὴ ἀποικία ἐν Γερμανίᾳ. Κεφαλαιούχοι τινες τοῦ Βερολίνου ἀπεφάσισαν νὰ ἰδρῦσωσι παρὰ τὴν πόλιν ταύτην ἀποικίαν ἰαπωνικὴν ἀποτελουμένην ἐκ τεσσαράκοντα τεχνιτῶν και τῶν οικογενειῶν αὐτῶν. Σκοπὸς τῆς ἐπιχειρήσεως εἶνε ἡ παραγωγὴ προϊόντων ἰαπωνικῶν κατὰ τὴν ἐν χρήσει μέθοδον ἐν Ἰαπωνίᾳ· ἔσονται δὲ οἱ προσληθησόμενοι τεχνίται ποικίλων ἐπαγγελμάτων, μεταλλουργοί, κεραμοῦργοι, ζωγράφοι, βερνικωταί, μιλτουργοί, ὑφανταί κτλ., τὸ δὲ χωρίον θέλει κατασκευασθῆ κατὰ σχέδιον ἀρχιτέκτονος Ἰάπωνος. Εἰς τὸ κοινὸν τοῦ Βερολίνου θέλει ἐπιτραπῆ νὰ ἐπισκέπτηται τὸ χωρίον και νὰ μελετᾷ τὰς μεθόδους, ἃς θὰ μεταχειρίζονται οἱ Ἰάπωνες ἐργάται, ὧν γνωστὴ εἶνε ἡ μοναδικὴ περὶ τὰς τέχνας ἐπιδειξιότης.

Περιεργοτάτη παράστασις ἐγένετο πρό τινος ἐν Λονδίνω. Ἐντὸς σχολείου τινὸς κωφάλαων διωργανώθη παράστασις θεατρικὴ, τῆς ὁποίας οἱ ἠθοποιοί, ἄνδρες και γυναῖκες, ἦσαν πάντες κωφάλαοι ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ σχολείου. Δύο ἦσαν τὰ παρασταθέντα δραματικὰ ἔργα, οἱ δὲ θεαταί, κατὰ τὸ πλεῖστον κωφάλαοι και οὔτοι, ἐφαίνοντο παραλογοῦντες μετὰ μεγάλου ἐνδι-αφέροντος και κάλλιστα ἐννοοῦντες τὴν βωδὴν παράστασιν, ἐν ἣ χειρονομία ἐκφραστικαὶ ἀντικαθίστων τοὺς παθητικούς διαλόγους τοῦ δράματος. Ἡ μοναδικὴ αὕτη παράστασις ὑπῆρξε μακρὰ, διότι εὐκόλως κατανοεῖται ὅτι ἡ διὰ σχημάτων ὁμιλία ἀπαιτεῖ πολὺ πλειότερον χρόνον ἢ ἡ συνενόησις διὰ τοῦ λόγου.